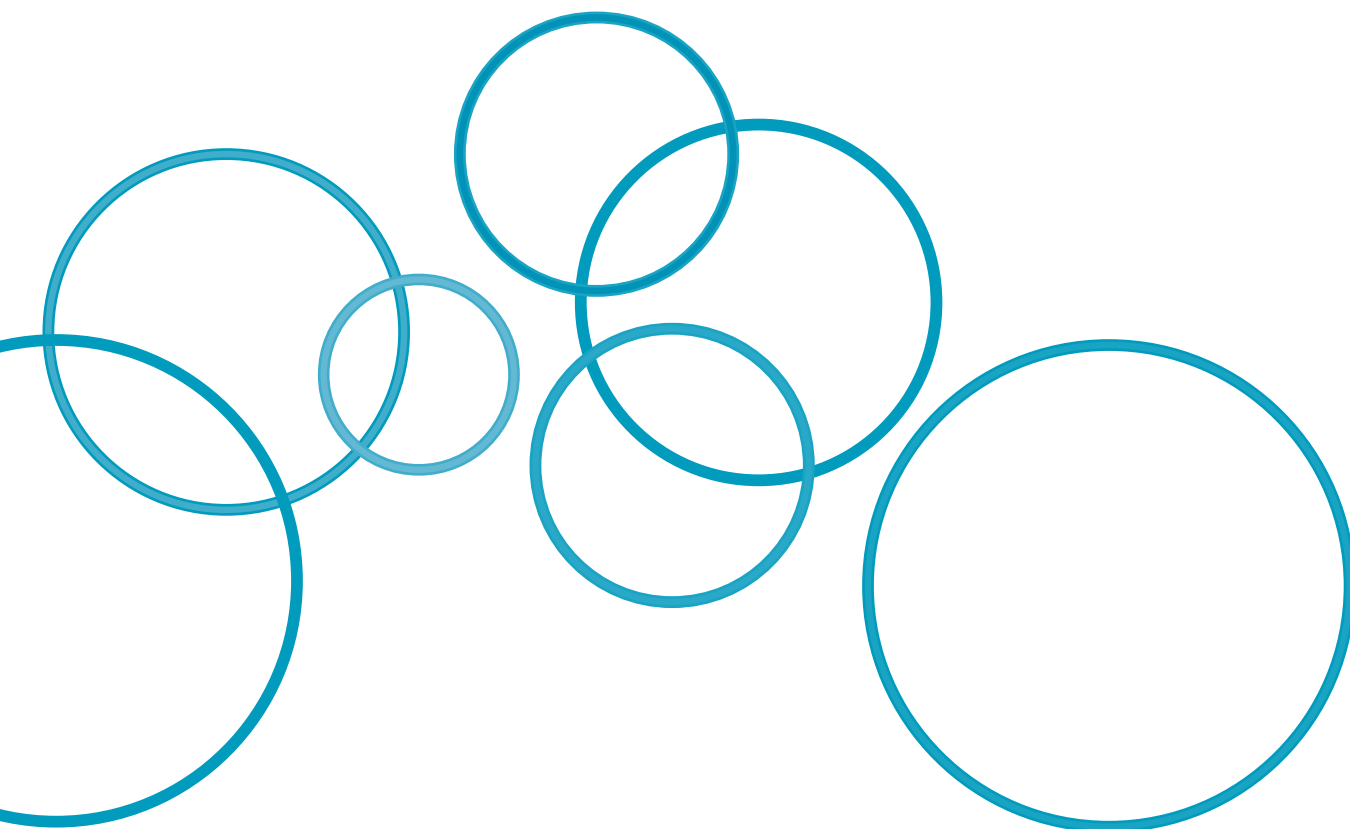

Kostnader och levererade hjälpmedel inom ortopedteknisk verksamhet 2009

Hjälpmedelsinstitutet

© Hjälpmedelsinstitutet (HI), 2011
Ansvarig handläggare: Lars Wärnberg, HI
Ansvarig chef: Susann Forsberg, HI
URN:NBN:se:hi-2011-11348 (pdf)
Artikelnummer: 11348-pdf

Publikationen är endast utgiven i elektronisk form och kan hämtas som ett pdf-dokument på Hjälpmedelsinstitutets webbplats, www.hi.se. Den kan också beställas i alternativa format från HI.

Kostnader och levererade
hjälpmedel inom ortopedteknisk
verksamhet 2009
Enkätundersökning

Lars Wörnberg

Innehåll

Inledning	3
Vilka är användarna av ortopedtekniska hjälpmedel?	4
Definitioner	4
Resultat.....	6
Enkätvar	6
Redovisad nettokostnad exklusive kostnader vid kliniker, rehabavdelningar m.m.....	6
Antal personer som under år 2009 levererats ett nytt ortopedtekniskt hjälpmedel som finansierats av landstinget.....	7
Fakta om statistiken	7
Objekt.....	7
Variabler.....	7
Referenstider	8
Undersökningens genomförande.....	8
Uppgiftsinsamling.....	8
Bortfall	8
Mätfel	9
Täckning.....	9
Medelvärden och uppräknningar.....	9
Bra att känna till.....	10
Ortopedtekniska avdelningar – en kort historisk tillbakablick	10
Vara och tjänst.....	11
Förslag till fortsatt arbete	11

Bilaga

1. Brev 2010-10-13; Undersökning om kostnader och levererade hjälpmedel inom ortopedteknisk verksamhet sid 13
2. Brev 2010-10-13; Undersökning om kostnader och levererade hjälpmedel inom ortopedteknisk verksamhet. Enkätens upplägg. sid 14
3. Kontaktuppgifter och enheter med ortopedteknisk verksamhet sid 15
4. Enkät; 2010-10-13; Kostnader och levererade hjälpmedel inom ortopedteknisk verksamhet sid 16

Rapport, över enkätundersökning om kostnader och levererade hjälpmedel inom ortopedteknisk verksamhet 2009

Inledning

Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) har uppdragit åt HI att mellan åren 2008 - 2010 ta fram statistik över hjälpmedelsområdet. En del i detta arbete har varit att genomföra enkätundersökningar vid landsting och kommuner om bland annat kostnader och förskrivningar av vissa hjälpmedel. I föreliggande rapport redovisas resultaten av en enkätundersökning om landstingens ortopedtekniska verksamhet. Undersökningens syfte är att mäta:

- landstingens sammanlagda nettokostnader för den ortopedtekniska verksamheten
- antalet personer som tilldelats ett nytt visst ortopedtekniskt hjälpmedel
- antalet nya ortopedtekniska hjälpmedel inom vissa hjälpmedelsgrupper som tillverkats under ett år

Den dominerande delen av landstingens ortopedtekniska verksamhet bedrivs vid ortopedtekniska avdelningar. Där förskrivs, tillverkas och anpassas hjälpmedlen innan de efter träning med användaren lämnas ut. I 18 av de 20 landsting/regionerna som besvarat enkäten bedrivs verksamhet av upphandlade privata företag/entreprenörer på uppdrag av landstingen. Tre av dessa län har både egna ortopedtekniska avdelningar och upphandlad privat verksamhet. Två av 20 län uppger att de endast har egen verksamhet.

Ortopedteknisk verksamhet bedrivs även vid andra enheter än vid ortopedtekniska avdelningar och i denna undersökning avses även ortopedteknisk verksamhet som bedrivs vid kliniker, rehabavdelningar, arbetsterapienheter, andra specialistenheter samt vid enheter där förskrivning och/eller utlämning av ortopedtekniska hjälpmedel sker. I undersökning avses verksamhet vid:

- ortopedtekniska avdelningar
- de kliniker, rehabavdelningar och andra specialistenheter där vissa ortopedtekniska hjälpmedel förskrivs och lämnas ut till brukaren, vanligtvis utan insats från den ortopedtekniska avdelningen
- de stödverksamheter som är nödvändiga för den ortopedtekniska hjälpmedelsförsörjningen exempelvis administration, IT, interna och externa konsultationer m.m.

Uppgifter om antalet levererade och fakturerade ortopedtekniska hjälpmedel inom vissa produktgrupper har varit aktuella i undersökningen.

Dessa hjälpmedel är: Spinala ortoser, ortoser för buken, övre extremitetsortoser, nedre extremitetsortoser, helkroppsortoser, övre extremitetsproteser, kosmetiska övre extremitetsproteser, nedre extremitetsproteser, kosmetiska nedre extremitetsproteser, ortopediska skor. (För närmare definition av respektive produktgrupp se SS EN ISO 9999).

I undersökningen ingår inte, peruker/toupéer, bröstproteser, ögonproteser, andra specifika ansiktsproteser, individanpassat sitt- och/eller ryggstöd, dynor samt ryggutfyllnader även om dessa hjälpmedel definitionsmässigt är att betrakta som ortopedtekniska hjälpmedel. Vidare ingår inte stödstrumpor och kompressionsstrumpor för armar, ben och andra delar av kroppen, individanpassad och kroppsburen skyddsutrustning, även om dessa hjälpmedel ofta hanteras av den ortopedtekniska avdelningen.

Enkäten ska förhoppningsvis starta lokala processer i syfte att kartlägga den egna verksamheten och dess kostnader och vissa andra uppgifter för att på sikt skapa system som kan ligga till grund för en framtida bra statistik och öppna jämförelser.

Vilka är användarna av ortopedtekniska hjälpmedel?

Personkretsen som nyttjar de ortopedtekniska avdelningarnas tjänster är en heterogen grupp både vad gäller diagnoser och ålder. Här liksom i övrigt när det gäller hjälpmedel är gruppen äldre (66 till 80 år) stor. Vissa landsting uppger dock att den största gruppen är i åldern 30 till 65 år. De fotrelaterade problemen är idag det enskilda område som oftast resulterar i ett ortopedtekniskt hjälpmedel.

Över tiden har dock de ortopedtekniska verksamheternas insatser förändrats bl.a. därför att funktionshinderpanoramata har förändrats. Följderna av tuberkulos, polio och födelseskador har minskat medan diabeteskomplikationer ökat. Flera handikapporganisationer organiserar personer som använder ortopedtekniska hjälpmedel bl.a. DHR (Förbundet för ett samhälle utan rörelsehinder), Reumatikerförbundet, RTP (Personskadeförbundet) och Kfa (Koalition för amputerade). Dessa organisationer har tillsammans närmare hundra tusen medlemmar.

Definitioner

Som hjälpmedel för personer med funktionsnedsättningar definieras enligt SS EN ISO 9999 sådan produkt, instrument, utrustning eller tekniskt system, som används av personer med funktionsnedsättningar, särskilt framtagna eller allmänt tillgänglig, som förebygger, kompenserar, varnar, underlättar eller neutraliserar skadan/sjukdomen eller funktionsnedsättningen.

Enligt lag om medicintekniska produkter SFS 1993:584 är de flesta hjälpmedel medicintekniska produkter vilka omfattas av ett regelverk.

Med *ortopedtekniska hjälpmedel* avses hjälpmedel som är produkter, artiklar, tillbehör och som anbringas utanpå kroppen och som används för att anpassa strukturella och funktionella egenskaper hos muskler och skelett samt produkter, artiklar, tillbehör som utanpå kroppen helt eller delvis ersätter en förlorad eller skadad kroppsdel. Exempelvis proteser, handortoser, frakturortoser, andra ortoser, olika skor och skoinlägg.

Följande definition av nettokostnader och intäkter har använts vid undersökningen:

Med *nettokostnader* avses i denna undersökning landstingets samtliga *kostnader* exklusive moms för den ortopedtekniska verksamheten med avdrag för samtliga *intäkter*.

Med *kostnader* avses:

- Kostnader för inköp av material, komponenter, hel och halvfabrikat
- Personal/arbetskostnader, löner, semesterersättningar, sjukersättningar, sociala avgifter, sjuk- och hälsovård, kostnader för utbildningar, pensioner m.m.
- Lokalkostnader såsom hyra, vatten och avlopp, el, värme, renhållning, underhåll och reparationer samt övriga kostnader för lokaler
- Avskrivningskostnader
- Lagerkostnader
- Administrations-IT- och overheadkostnader, försäkringskostnader, telefon, reparationer och underhåll, konsultkostnader samt övriga allmänna kostnader
- Kostnader som finns i samband med service, reparationer, interna konsultationer samt andra aktiviteter i samband med landstingsfinansierad ortopedteknisk verksamhet/hjälpmedel och där den ortopedtekniska avdelningen medverkar.
- Andra ev. kostnader inklusive overhead-kostnader som kan kopplas till den ortopedtekniska verksamheten.

Med *intäkter* avses:

- Kostnader för ortopedteknisk verksamhet som producerats till andra landsting/regioner.
- Kostnader för ortopedteknisk verksamhet/hjälpmedel som täcks av andra uppdragsgivare än landsting/regioner exempelvis idrottsföreningar, företag eller privatpersoner.
- Patientavgifter, egenavgifter och övriga avgifter.

Med *förskrivning* (tidigare ordination) avses att det till en namngiven brukare (patient) väljs ett lämpligt specifikt hjälpmedel efter en behovsbedömning av en behörig person (hälso- och sjukvårdspersonal) oavsett om det är för lång eller kort tids användning. Begreppen förskrivning och ordination står i denna undersökning för samma sak.

Resultat

Enkät svar

Enkäten finns som bilaga 3 och 4, sid 15.

Fråga. Antal enheter i landstinget som bedrev ortopedteknisk hjälpmedelsverksamhet och som finansierades med medel från landstinget.

Av de 20 landsting som besvarade enkäten svarade samtliga län på frågan men resultatet är ofullständigt p.g.a. att definitionsproblem framkommit (mätfel) under resultatinsamlingsarbetet och redovisas därför inte. Nedan anges endast driftsform. I 15 (75 procent) av svarande 20 landsting/regioner bedrivs verksamhet av upphandlade privata företag/entreprenörer på uppdrag av landstingen. Tre län har både egna ortopedtekniska avdelningar och upphandlad privat verksamhet. Två av 20 län uppger att de endast har egen verksamhet.

Driftsform:

	Antal län	Andel av befolkning i procent
Verksamheten bedrivs endast genom entreprenör	15	Ca 72
Verksamheten bedrivs endast genom landstingets egen verksamhet	2	Ca 6
Verksamheten bedrivs genom både entreprenör och egen verksamhet	3	Ca 22

Redovisad nettokostnad exklusive kostnader vid kliniker, rehabavdelningar m.m.

De 20 länen redovisade en sammanlagd nettokostnad för den ortopedtekniska verksamheten exklusive kostnader för ortopedteknisk verksamhet vid kliniker, rehabavdelningar arbetsterapienheter, andra specialistenheter samt vid enheter där förskrivning och/eller utlämning av ortopedtekniska hjälpmedel sker enligt fråga 1a och 2 till ca 768,8 Mkr. Medelkostnaden per innevånare enligt redovisade kostnader är ca 78 kr. Mediankostnaden är ca 83 kr.

Om medelkostnaden per innevånare från de 20 länen (78 kr) exklusive kostnader vid kliniker m.m. används vid beräkning av kostnaden i hela landet, (21 län motsv.), blir den totala nettokostnaden ca 784,3 Mkr.

Den verkliga kostnaden för landets ortopedtekniska verksamhet är dock större än ovan angivet då bortfallet på fråga 1 b, nettokostnader för ortopedteknisk verksamhet vid kliniker, rehabavdelningar, arbetsterapienheter, andra specialistenheter samt vid enheter där förskrivning och/eller utlämning av ortopedtekniska hjälpmedel sker är mycket stort, ca 85 procent. Inkomna uppgifter kan därför inte användas vid en beräkning av totalkostnaden. Dessutom tillkommer kostnader för de ortopedtekniska hjälpmedel som inte ingått i denna undersökning bl.a. bröstproteser och peruker (se sid 4). Troligt är också att fler län har haft kostnader för ortopedteknisk verksamhet i annat landsting. Sju län uppger inte någon kostnad för detta. Vid uppgiftsinsamlingen framkom att det från fåtal uppgiftslämnare föreligger en viss osäkerhet vilka kostnader som ingår i deras redovisning.

Antal personer som under år 2009 levererats ett nytt ortopedtekniskt hjälpmedel som finansierats av landstinget.

En uppdelning mellan män och kvinnor efterfrågades.

Elva län besvarade frågan varav sex gjorde en uppdelning mellan kvinnor och män. De elva länen uppgav att sammanlagt har 135 622 personer levererats ett nytt ortopedtekniskt hjälpmedel.

Cirka 56 procent av de levererade hjälpmedlen, från de sex län som redovisade en könsuppdelning, var levererade till kvinnor, ca 44 procent till män. Fördelningen mellan könen var i stort sett lika mellan länen.

Några slutsatser om hur många personer totalt i landet som fått ett nytt ortopedtekniskt hjälpmedel kan inte göras utifrån inkomna uppgifter. Inte heller en korrekt fördelning mellan könen.

Fakta om statistiken

Objekt

Undersökningens objekt är samtliga 21 landsting inklusive Gotlands kommun och regionerna Skåne och Stockholm samt Västra Götalands region.

Variabler

Undersökningens variabler är:

Landstingens totala nettokostnader för ortopedteknisk verksamhet under 2009 och fördelningen mellan egen och köpt verksamhet.

Antal personer som under 2009 fått ett nytt ortopedtekniskt hjälpmedel fördelat på kvinna och man.

Antal nya ortopedtekniska hjälpmedel inom vissa produktgrupper som har levererats och fakturerats under 2009. De produktgrupper som är aktuella anges på sid 3.

Referenstider

Uppgifterna avser hela året 2009

Befolkningsuppgifterna har hämtats från Statistiska Centralbyrån och gäller per den 31 december 2009.

Undersökningens genomförande

Undersökningen genomfördes med en pappersenkät som skickades ut till i på förhand avtalade adressater på central nivå med informationskopia till respektive sjukvårdsdirektör. Frågorna utformades av HI i samråd med SKL. Representanter för uppgiftslämnarna har haft möjlighet att lämna synpunkter. Enkäten skickades ut till i mitten av oktober och senaste inlämningsdag var den 29 november. Svaren samlades i huvudsak in per telefon. Sju län kompletterade eller lämnade in sina uppgifter per e-post eller brevpost. Samtliga uppgiftslämnare kontaktades i samband med utskicket för att bestämma en tidpunkt för när svaren skulle lämnas. Att uppgifterna i huvudsak samlades in per telefon beror på att man då bättre kunnat kontrollera vilka uppgifter som ingår i svaren. Detta gäller främst svaren för kostnader där det är viktigt att alla uppgiftslämnare räknar in samtliga kostnadslag som anges i definitionen. En annan orsak till att svaren lämnats per telefon var förhoppningen om att då minska svarstiden och tiden för granskning.

Undersökningen föregicks av en studie som genomfördes av Linköpings universitet. Syftet med den studien var att få information om vilka uppgifter som skulle vara möjliga att samla in samt vilka personer inom landstinget som skulle vara uppgiftslämnare. Slutrapporten från denna undersökning innehöll även resultat om bland annat kostnader för den ortopedtekniska verksamheten. Undersökningen är att betrakta som en pilotstudie och dess kvalitet är inte tillräckligt bra. Undersökningen är därför inte meningsfull att redovisa.

Uppgiftsinsamling

Datainsamling har genomförts från slutet av november 2010 till slutet av januari 2011. En del återkontakter har gjorts via telefon och e-post. Telefonkontakterna har givit god information om verksamheternas problem och frågor i samband med enkäten.

Deltagandet i undersökningen har varit frivillig.

Bortfall

De objekt som inte svarar på någon fråga i en undersökning utgör bortfall. Undersökningens objektbortfall uppgår till ca 5 procent och utgörs av ett befolkningsmässigt mindre landstingen. Orsaken till detta bortfall är att man inte haft möjlighet att svara. Därtill förekommer partiellt bortfall vilket innebär att svar saknas för en eller flera frågor i enkäten.

De svarande har i flera fall endast kunnat lämna svar på vissa frågor. Det partiella bortfallet varierar mellan 0 till 85 procent.

Ett stort bortfall vad gäller nettokostnader finns när det gäller landstingens egen verksamhet vid, kliniker, rehabavdelningar, arbetsterapier, andra specialistenheter samt vid enheter där förskrivning och/eller utlämning av ortopedtekniska hjälpmedel finns. Redovisning finns endast från tre län. Bortfall ca 85 procent. Inga slutsatser kan dras utifrån de redovisade kostnaderna mer än att bortfallet är stort. Det är dock känt att kostnader vid dessa enheter finns inom samtliga landsting. Ett visst bortfall vad gäller kostnader för ortopedteknisk verksamhet som skett i andra landsting bedöms också föreligga.

Mätfel

Med mätfel avses fel som kan ha uppstått genom att frågor och svar missuppfattas av den svarande. Utifrån uppgiftslämnarnas kommentarer har det framkommit att det finns behov av tydligare definitioner. Vissa återkontakter för att kontrollera svarsuppgifter har tagits.

Resultat från två frågor redovisas ej på grund av mätfel då svaren inte mäter det man frågat om. Vid resultatinsamlingen framkom det att frågan om ”Antal enheter i landstinget som bedrev ortopedteknisk hjälpmedelsverksamhet och som finansierades med medel från landstinget” inte var tillräckligt definierad utan kom att tolkas på flera olika sätt. Likaså framkom det vid resultatinsamlingen att fråga fyra ”Hur många nya ortopedtekniska hjälpmedel har levererats och fakturerats från landstingets ortopedtekniska verksamhet år 2009?” tolkades på olika sätt. Mätfelen bedöms vara alltför stora för att resultat ska kunna redovisas.

Täckning

Täckningsfel saknas.

Medelvärden och uppräknings

Den uppräkning till riksnivå som gjorts i rapporten gäller landets redovisade totala nettokostnader för ortopedteknisk verksamhet. Uppräknings baseras på antagandet att medelkostnaderna per invånare från de 20 län, som besvarat frågorna om kostnader i enkäten är densamma som i det län som inte besvarat enkäten exklusive kostnader vid klinker rehabavdelningar m.m.

Bra att känna till

Ortopedtekniska avdelningar – en kort historisk tillbakablick

Olyckor, krig, sjukdomar, m.m. har i alla tider medfört mänskliga insatser för att eliminera, kompensera eller minska följderna av dessa tillstånd. I takt med den tekniska och medicinska kunskapsutvecklingen har också utvecklingen av ortopedtekniska hjälpmedel pågått både i landet och internationellt. Framförallt har utvecklingen varit betydelsefull sedan kompetensuppbyggnaden inom olika yrkesgrupper, företags och institutionsuppbyggandet (vårhospitaller, sanatorier) tog fart under senare delen av 1800-talet och början av 1900-talet. Allt fler yrkeskategorier förutom medicinen involverades i arbetet bl.a. skomakare, smeder, sjukgymnaster och instrumentmakare.

Verksamheten med att producera ortopedtekniska hjälpmedel var då, liksom idag, i första hand något för privat driven verksamhet (bl.a. STILLEWERNER och Kifa). Under de därefter följande decennierna etablerades allt fler ortopedtekniska avdelningar, spridda i landet, och cirka 30 ortopedtekniska avdelningar fanns i slutet av 1960-talet. Cirka 1/3 drevs av en entreprenör, LIC (Landstingens inköpscentral). Under slutet av 60-talet öppnades nya möjligheter för hjälpmedelsutveckling inom området i och med nya tillverkningsmetoder (CAD/CAM) och nya lätta starka material såsom lättmetaller, olika plaster och kompositer började användas. Hel- och halvfabrikat började också användas alltmer. En kraftig ökad statligt finansierad forskning och utveckling (STU, Styrelsen för teknisk utveckling) kom också till stånd och medverkade till en teknikutveckling. Åren 1969 fram till 1980 var det sammanlagda anslaget till forskning och utveckling ca 18 miljoner inom ortos- och protesområdet. I slutet av 70-talet var ca 650 personer, representerade olika yrkeskategorier, verksamma på de ortopedtekniska avdelningarna. Under samma tidsperiod formaliserades också utbildningsinsatserna och den ortopedtekniska utbildningen blev en del av rådande utbildningssystem. Rationaliseringar, centraliseringar och effektiviseringar har inneburit en viss minskning av antalet avdelningar och en viss minskning av antalet anställda.

Vissa personalkategorier vid de ortopedtekniska avdelningarna har förskrivningsrätt bl.a. ortopedingenjörer, sjukgymnaster och arbetsterapeuter. Idag anlitar de flesta landsting/regioner entreprenörer för hela eller delar av den ortopedtekniska verksamheten.

Vara och tjänst

I många dokument som behandlar kostnader för hjälpmedel redovisas antal inköpta hjälpmedel och inköpskostnad för dessa. Innan hjälpmedlen når användaren tillkommer dock ett antal kostnader såsom lagerkostnader, kostnader för utprovning, träning/inläring, eventuella anpassningskostnader m.m. vilka sällan redovisas. När det gäller kostnader inom det ortopedtekniska området redovisas dock ofta en kostnad som vanligen gäller både vara och tjänst, kringkostnader. (Ex. en helbensprotes består av ett antal komponenter (varor) som sätts samman med en individanpassad hylsa. För att få en fungerande protes måste de olika komponenterna sättas samman och anpassas till användaren. Det innebär provning ev. justering samt information och träning.) När sjukvårdshuvudmannen köper protesen köps således en vara (proteskomponenter) och en tjänst, kringkostnader (medverkan vid val av protestyp med komponenter, utprovning, hylstillverkning, montering, inriktning, ev. justering, information och träning m.m). Inom det ortopedtekniska området är det den sammanlagda kostnaden för den färdiga protesen på användaren som vanligen redovisas.

Någon uppdelning vad gäller kostnad för vara respektive tjänst är inte efterfrågad i denna undersökning.

Att göra en jämförelse av kostnader mellan olika hjälpmedelsområden kan inte göras bl.a. på grund av att kostnadsredovisningen vanligen inte är densamma.

Förslag till fortsatt arbete

HI:s bedömning beträffande svårigheterna att ta fram nationella statistik inom det ortopedtekniska området är att det lokalt är ett tids- och resurskrävande arbetet och att önskade uppgifter är svåra att ta fram.

Erfarenheten utifrån HI:s arbete med enkäten är att mycket arbete återstår för att behovet av hjälpmedelstatistik inom det ortopedtekniska området ska kunna tillgodoses. Behovet av statistik finns bland många - stat, landsting, kommuner, forskare, uppfinnare, brukarorganisationer, privata företag samt privatpersoner. Det är dock oklart vem som tar ansvaret för att uppgifter samlas och sammanställs. Resursåtgången för en sådan samling torde dock vara förhållandevis stor. Behov av en nationell samling kring att lösa vissa centrala frågor bl.a. definitioner bedöms också föreligga. Nedan anges förslag till olika aktiviteter för att förbättra möjligheterna till att ta fram nationell detaljerad statistik inom det ortopedtekniska verksamhetsområdet.

- definiera ett antal grundbegrepp inom det ortopedtekniska hjälpmedelsområdet bl.a. utifrån ISO 9999 samt ekonomisk redovisning
- medverka i uppbyggnad av datorbaserad enhetlig hjälpmedelsregistrering
- bevaka och medverka till att den hjälpmedelsstatistik som tas fram även omfattar könsuppdelning och barn.

- undersöka behovet och möjligheten av att få med ortopedtekniska hjälpmedel i relevanta nationella kvalitetsregister.

Undersökning om kostnader och levererade hjälpmedel inom ortopedteknisk verksamhet

Hjälpmiddelsinstitutet (HI) genomför en enkätundersökning i syfte att få information om landstingens sammanlagda kostnader för den ortopedtekniska verksamheten, hur många personer som fått ortopedtekniska hjälpmedel och hur många hjälpmedel som har levererats – en kunskap som inte finns samlad idag.

Vad ska resultaten användas till?

Bakgrunden till att undersökningen genomförs är att Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) gett HI i uppdrag att förbättra statistiken om hjälpmedel. Bland annat behövs, enligt uppdraget, statistik som bättre beskriver kostnadsutvecklingen och förskrivningsmönster inom olika hjälpmedelsområden. Undersökningens resultat kommer att utgöra underlag i utredningar och studier som beskriver hjälpmedelsverksamheten.

Uppgiftslämnande

Svaren på frågorna i enkäten kommer i första hand att samlas in per telefon. Inom de närmaste dagarna ringer vi Dig för att bestämma en tidpunkt för när detta kan ske.

Svaren önskas senast måndagen den 29 november.

För att kvaliteten i resultaten ska bli bra är det viktigt att alla lämnar uppgifter. Medverkan i undersökningen är dock frivillig. Vi är medvetna om att enkäten är omfattande och kan Du inte få fram vissa uppgifter utan orimlig arbetsinsats, gör kvalificerade uppskattningar – kontakta HI.

Enkäten är framtagen efter kontakter med nätverken för såväl landstingsdrivna som privat drivna ortopedtekniska avdelningar. Samråd har skett med SKL. Granskning och sammanställning av uppgifterna utförs av HI. Publicering av resultaten kommer ske på riksnivå.

Kontakt

Behöver du mer information om undersökningen kontakta Lars Wärnberg, 08 – 620 1860 eller Linda Gustafsson, Hjälpmiddelsinstitutet 08 – 620 1776.

Linda Gustafsson

Lars Wärnberg

Bilagor: Enkät och sändlista

Hjälpmiddelsinstitutet 2010-10-13
Linda Gustafsson
Lars Wärnberg
AoV

Undersökning om kostnader och levererade hjälpmedel inom ortopedteknisk verksamhet

Enkätens upplägg

Först i enkäten ställs frågor om namnen på de enheter som bedriver ortopedteknisk hjälpmedelsverksamhet som finansieras med medel från landstinget.

Därefter ställs frågor om landstingens kostnader för ortopedteknisk verksamhet, om antalet personer som levererats hjälpmedel och om antalet levererade hjälpmedel. Till var och en av dessa frågor finns plats för kommentarer till svaren.

Svar önskas senast: 2010-11-29

Frågor om enkäten kan ställas till:

Hjälpmiddelsinstitutet
Lars Wärnberg
Tel: 08 - 620 18 60
E-post: lars.warnberg@hi.se

Hjälpmiddelsinstitutet
Linda Gustafsson
Tel: 08 - 620 17 76
E-post: linda.gustafsson@hi.se

KONTAKTUPPGIFTER OCH ENHETER MED ORTOPED- TEKNISK VERKSAMHET

Kontrollera följande uppgifter:

Namn på uppgiftslämnare
Adress
Telefon
E-post
Landsting/region
Antalet personer boende i landstinget/regionen 31 december 2009 (enl. SCB)

Ange de enheter i landstinget/regionen som bedrev ortopedteknisk hjälpmedelsverksamhet och finansierades med medel från landstinget under 2009.

	Namn på enheter med ortopedteknisk hjälpmedelsverksamhet
1)	
2)	
3)	
4)	
5)	
6)	
7)	
8)	

2010-10-13

KOSTNADER FÖR ORTOPEDTEKNISK VERKSAMHET**1. Hur stora var landstingets nettokostnader för egen ortopedteknisk verksamhet under år 2009?***För definitioner av begreppet nettokostnader, se sid 8.**Räkna inte med kostnader för peruker/toupéer, bröstproteser, ögonproteser, stödstrumpor och kompressionsstrumpor, individanpassad kroppsburen skyddsutrustning, individanpassat sitt- och/eller ryggstöd samt dynor.**Om antalet kronor inte kan anges exakt – gör en kvalificerad uppskattning. Ange om siffran är uppskattad.*

	Kronor
Egen verksamhet	
a. Ortopedteknisk avdelning	
b. Ortopedteknisk verksamhet vid kliniker, rehabavdelningar, arbetsterapier, andra specialistenheter samt vid enheter där förskrivning och/eller utlämning av ortopedtekniska hjälpmedel sker.	
Totalt	

Kommentar till fråga 1

2. Hur stora var landstingets kostnader för köp av ortopedteknisk verksamhet under år 2009?

Räkna inte med kostnader för peruker/toupéer, bröstproteser, ögonproteser, stödstrumpor och kompressionsstrumpor, individanpassad kroppsburen skyddsutrustning, individanpassat sitt- och/eller ryggstöd samt dynor.

Om antalet kronor inte kan anges exakt – gör en kvalificerad uppskattning. Ange om siffran är uppskattad.

	Kronor
Köp av verksamhet	
a. Ortopedteknisk avdelning som drivs av entreprenör med avtal	
b. Ortopedteknisk avdelning som drivs av annan leverantör	
c. Ortopedteknisk verksamhet som skett i andra landsting	
Totalt	

Kommentar till fråga 2

LEVERERADE ORTOPEDTEKNISKA HJÄLPMEDEL

3. Hur många personer har under år 2009 levererats ett nytt ortopedtekniskt hjälpmedel som finansierats av landstinget?

- Räkna med alla personer som är bosatta i landstinget oavsett varifrån de fått hjälpmedlet. Observera att en person som tilldelats flera hjälpmedel ska räknas en gång. Person som fått sitt hjälpmedel reparerat ska ej medräknas.
- Räkna inte med personer som fått peruker/toupéer, bröstproteser, ögonproteser, stödstrumpor och kompressionsstrumpor, individanpassad kroppsburen skyddsutrustning, individanpassat sitt- och/eller ryggstöd samt dynor.

Antalet kvinnor	Antalet män	Total

Kommentar till fråga 3

4. Hur många nya ortopedtekniska hjälpmedel har levererats och fakturerats från landstingets ortopedtekniska verksamheter under år 2009?

Räkna endast antalet nya hjälpmedel som levererats och fakturerats vid de enheter som redovisats i fråga 1. Räkna ej med hjälpmedel som reparerats, justerats eller på annat sätt åtgärdats efter det att patienten tilldelats hjälpmedlet.

ISO-kod	Benämning	Antal
06 03	Spinala ortoser	
06 04	Ortoser för buken	
06 06	Övre extremitetsortoser	
06 12	Nedre extremitetsortoser	
06 12 19	Helkroppsortoser	
06 18	Övre extremitetsproteser	
06 21	Kosmetiska övre extremitetsproteser	
06 24	Nedre extremitetsproteser	
06 27	Kosmetiska nedre extremitetsproteser	
06 33	Ortopediska skor	
06	Totalt antal ortopedtekniska hjälpmedel	

Kommentar till fråga 4

DEFINITIONER

Nettokostnader

Med *nettokostnader* avses i denna undersökning landstingets samtliga *kostnader* exklusive moms för den ortopedtekniska verksamheten med avdrag för samtliga *intäkter*.

Med *kostnader* avses följande:

- Kostnader för inköp av material, komponenter, hel och halvfabrikat
- Personal/arbetskostnader, löner, semesterersättningar, sjukersättningar, sociala avgifter, sjuk- och hälsovård, kostnader för utbildningar, pensioner m.m.
- Lokalkostnader såsom hyra, vatten och avlopp, el, värme, renhållning, underhåll och reparationer samt övriga kostnader för lokaler
- Avskrivningskostnader
- Lagerkostnader
- Administrations-IT- och overheadkostnader, försäkringskostnader, telefon, reparationer och underhåll, konsultkostnader samt övriga allmänna kostnader
- Kostnader som finns i samband med service, reparationer, interna konsultationer samt andra aktiviteter i samband med landstingsfinansierad ortopedteknisk verksamhet/hjälpmiddel och där den ortopedtekniska avdelningen medverkar.
- Andra ev. kostnader inklusive overhead-kostnader som kan kopplas till den ortopedtekniska verksamheten.

Med *intäkter* avses följande:

- Kostnader för ortopedteknisk verksamhet som producerats till andra landsting/regioner.
- Kostnader för ortopedteknisk verksamhet/hjälpmiddel som täcks av andra uppdragsgivare än landsting/regioner exempelvis idrottsföreningar, företag eller privatpersoner.
- Patientavgifter, egenavgifter och övriga avgifter.

Kostnader och levererade hjälpmedel inom ortopedteknisk verksamhet 2009

Enkätundersökning

Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) har uppdragit åt HI att mellan åren 2008 - 2010 ta fram statistik över hjälpmedelsområdet. En del i detta arbete har varit att genomföra enkätundersökningar vid landsting och kommuner om bland annat kostnader och förskrivningar av vissa hjälpmedel.

I rapporten redovisas resultaten av en enkätundersökning om landstingens ortopedtekniska verksamhet.

Hjälpmiddelsinstitutet är ett nationellt kunskapscentrum inom området hjälpmedel och tillgänglighet för människor med funktionsnedsättning.

Hjälpmiddelsinstitutet arbetar för full delaktighet och jämlikhet genom att medverka till bra och säkra hjälpmedel, en effektiv hjälpmedelsverksamhet och ett tillgängligt samhälle.

Hjälpmiddelsinstitutets verksamhet omfattar provning och stöd vid upphandling av hjälpmedel, forskning och utveckling, utredningsverksamhet, utbildning och kompetensutveckling, internationell verksamhet samt information och kommunikation.

Hjälpmiddelsinstitutets huvudmän är staten och Sveriges Kommuner och Landsting.

Hjälpmiddelsinstitutet

Box 2047, 174 02 Sundbyberg

Tfn 08-620 17 00

Fax 08-739 21 52

Texttn 08-759 66 30

E-post registrator@hi.se

Webbplats www.hi.se

Artikelnummer

11348-pdf